

Samma konstruktion

Tema: Utrustning

Trots jakten på nya rekord, allt bättre träningsmetoder och allt bättre hästar har travets tävlingsvagn – sulkyn – sett i stort likadan ut under många år.

Det var först när modevagnen kom på 1970-talet som man kan tala om en mer revolutionerande förändring. Sitsen placerades utanför vagnen och flyttade tyngdpunkten så att kuskarna nästan lyfte fram hästen. Vagnen ansågs göra hästarna flera sekunder snabbare och bland spelarna blev det ramaskri. STC var tvungen att införa en markering i programmet för hästar som gick med modevagn på samma sätt som dagens barfotatävlande tvingat fram skoinformationen.

Sedan dess har utvecklingen av sulkys skett via nya material, förbättringar som quick-hitch och ställbara fotsteg, fasta bågar med samma funktion som slagrem och nya slimmade

former. Men grundkonstruktionen finns ändå kvar.

Barnsjukdomar

I framkant idag finns Customs FCS-vagn med en annorlunda design och gjord i kolfiber, som är ett lätt men starkt material.

– Det viktigaste är att i första hand ta fram hållbara grejor. Vikten är inte lika väsentlig anser jag även om vi i de nordiska länderna gärna vill ha lättare vagnar jämfört med Amerika där de nyare vagnarna är förhållandevis tunga därför att man vill att de ska spåra bra i banan, säger Lasse Eriksson, sulkys-expert i Eskilstuna som jobbat med tillverkning, reparation och underhåll under en stor del av sitt yrkesliv.

Nya vagnar kan dock ha en del barnsjukdomar. FCS-vagnens nya utformning utan gaffel på utsidan av hjulet visade sig vara en olycksrisk om hästarna trampade upp i vagnen. Likaså kunde vagnen under lopp fastna i en annan vagn. Höjden på vagnen hade ändrats vilket innebar att en bult stack ut. I båda fallen vidtog Custom åtgärder för att förbättra säkerheten.

Några skräckexempel

Lasse Erikssons kunskap har utnyttjats av STC både för utbildning av ekipagekontrollanter och vid besiktningar av vagnar på tävlingsdagar ute i landet. Det har passerat ett och annat skräckexempel:

TEXT:

Lena Karlsson

lena@asvt.se

Foto: Kanal 75

– nya vagnar

Kontrollera sulkyns status

Lasse Erikssons checklista:

✓ **Skalmarna:** Börja framtill och undersök hela skalmen till fästet i bågen. Har lackeringen spruckit på något ställe? Det är en tydlig signal om att något hänt. Kontrollera hur det ser ut under färgen. Är det träskalmar och fukt har trängt in är risken stor att träet börjar ruttna. Är skalmarna lamell-limmade kan lagren dessutom börja spricka isär och hållfastheten försämrans. Glöm inte kolla vid fästet för quick-hitchen. Där blir färgen ofta avskavd.

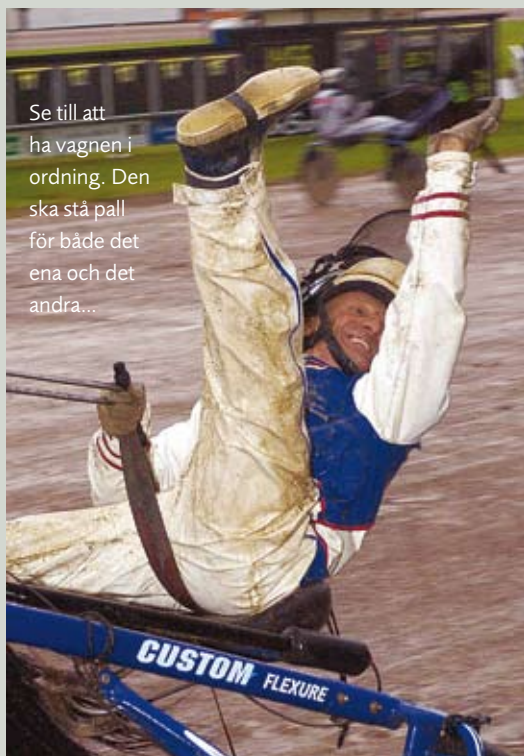
✓ **Skalmfästet:** Här ska man vara noga. Fästet är en kritisk punkt. Färgen ska inte ha spruckit, det ska inte finnas någon rost i området. Materialet ska vara intakt.

✓ **Bågen:** Gå runt hela bågen och kolla så det inte finns sprickor i skarvarna. Kolla svetsarna noga och tänk på att det inte är i själva svetsen materialet vanligtvis spricker utan strax intill.

✓ **Gafflarna:** Ska vara intakta.

✓ **Sitsen:** Kontrollera runt sitsen men också under sitsen så att det inte finns sprickor i materialet eller skarvarna.

✓ **Hjulen:** Ska naturligtvis vara i ordning och försedda med fräscha hjulskydd som inte går sönder på grund av att platsen blivit så gammal att den bara faller isär.

Se till att ha vagnen i ordning. Den ska stå pall för både det ena och det andra...

– En gång kom en kille och visade upp sin nylackade sulky. Men när vi synade den närmare såg man tvärs igenom skalmen vid fästet.

– Det värsta jag sett är nog ändå på en bana norröver där en amatör hade ett kallblod till start utselad i en gammal träsulky. Det visade sig att limningen av bågen hade spruckit upp och de båda delarna hade gått isär men han hade bara tejpat ihop det...

Skrota skadad vagn

En vagn som varit med om en olycka vill Lasse Eriksson inte se på tävling igen. Helst inte i träning heller även om inget i regelverket stoppar det. Så snart man börjar värma eller rikta en skev vagn så löper materialet ut och hållbarheten försämrans.

– Jag tycker man ska ha samma säkerhetstänk i träning som i tävling och en sådan vagn ska anses som förverkad. 🐎